

har været stærkt fremme i Forhandlingerne paa Møder og i Pressen i den forløbne Sommer. Jeg kunde have Lyst til at gøre nogle Bemærkninger om Sagen. Man har fra forskellige Sider railleret over, at Socialdemokratiet i denne Sommer saa stærkt har hævdet, at den sociale Lov, Alderdsunderstøttelsesloven, vilde vi ikke give Slip paa. Man har fundet det mærkeligt, fordi vi i sin Tid stemte imod Loven, at Socialdemokraterne nu vare blevne saa ivrige for at holde paa denne Lov. Jeg skal ikke nærmere udvikle, hvorfor vi den Gang stemte imod Loven, men kun ganske kort sige, at Aarsagen var den, at der paa hint Tidspunkt forelaa paa Rigsdagens Bord et andet Forslag om det samme Spørgsmaal, som vi foretrak fremfor det, der blev vedtaget. Naar vi nu saa stærkt have hævdet, at denne Lov ikke bør forandres til Lov om Forsikring for de gamle, grunder det sig paa, at der er et ganske bestemt Princip i Loven, som det ikke er noget nyt, at vi Socialdemokrater kæmpe for. Vi Socialdemokrater mene ikke, at den nuværende Lov i alle sine Enkeltheder er en fortræffelig Lov. Tværtimod, vi have mange Gange ogsaa her i Tinget kritiseret enkelte Bestemmelser i den og endogsaa stillet Forslag om Ændringer i den, Forslag, som ere blevne gennemførte henede i Tinget, men som det ikke er lykkedes at faa gennemført i Landstinget. Det, vi sætte Pris paa og ville kæmpe for at bevare i denne Lov, er Princippet om Samfundets, Statens Pligt til at hjælpe de gamle, der have slidt sig op i Samfundets Tjeneste. Vi kunne nemlig ikke i denne Henseende se nogen Forskel paa dem, som ere beskæftigede i privat Erhverv, og dem, som ere beskæftigede i Statens eller Kommunens Tjeneste. Men hvorfor skal man saa stille dem anderledes, naar de blive gamle, end man stiller de i Stat eller Kommune ansatte, og disse sidste søger man jo at give en Pension, en Efterløn, saa at de kunne leve menneskeværdigt, og man spørger dem ikke, om de have Formue eller Indtægter af anden Art. Naar de have naaet en vis Alder og ikke kunne udfylde deres Stilling mere, faa de, ofte en meget rundelig, Pension, saaledes at de kunne leve fuldt ud menneskeværdigt. Jeg synes, det burde være Maalet for alle, som beskæftige sig med Spørgsmaalet om Alderdsforsørgelse, at naa til, at ogsaa de Mennesker, som paa anden Maade end i offentlig Virksomhed udføre et samfundsnyttigt Arbejde, kunne se deres Alderdom i Møde med lige saa stor Tryghed som de velpensionerede stats- og kommuneansatte. Det er som sagt ikke noget nyt, at vi kæmpe

for dette Princip om Samfundets Pligt til at hjælpe de gamle. Mange Aar før vi fik den nugældende Lov, var det netop et af de store Spørgsmaal, som vare fremme i Forgrunden paa Møder og i Pressen og ogsaa her paa Rigsdagen. Den Gang stod Kampen mellem Højre paa den ene Side og Socialdemokraterne paa den anden Side. Højre hævdede Selvhjælpsprincippet og stillede ogsaa Forslag i den Retning. Jeg erindrer saaledes det Estrupske Forslag om Forsørgelse gennem Forsikringsprincippet, et Forslag, som i øvrigt næsten ikke vilde være kommet Arbejderne til gode, fordi de Præmier, de skulde betale, enten periodisk eller en Gang for alle, vare saa store, at de allerfærreste Arbejdere vilde have Raad til at betale dem. Den Gang stod der en haard Kamp mellem de to Principper: Hjælp til Selvhjælp og Samfundets Pligt til at hjælpe de gamle. Vi hævdede det sidstnævnte Princip og havde den Glæde, at det, da Loven endelig blev gennemført, var dette det Princip, der blev slaaet fast, og, som sagt, det er denne Side af den gældende Lov, vi sætte Pris paa, og som vi ikke ville give fra os uden den alvorligste og kraftigste Protest.

Men dermed have vi ikke sagt, at vi i alle Enkeltheder ere tilfredse med denne Lov, tværtimod, vi ønske Understøttelsen udviklet mere og mere til en virkelig Pension for de nyttige Samfundsborgere, der ikke kunne ernære sig selv, naar de blive gamle. Jeg vil gerne benytte Lejligheden til at sige et og andet om, paa hvilke Omraader jeg synes, den gældende Lov ikke er saa god, og hvor jeg mener, den burde forbedres. Jeg kunde da først og fremmest ønske, at Staten i højere Grad end nu skulde bære Udgifterne til Understøttelserne. Socialdemokraternes Modstandere ere tilbøjelige til at sige, at vi ville have, at Staten skulde klare alt. Det ville vi i og for sig ikke; hvor det passer bedre, at Kommunerne bære Udgifterne, ere vi ingenlunde Modstandere deraf; tværtimod, det kommer i og for sig ganske ud paa et, her er kun rent praktiske Hensyn at tage, og naar vi ønske, at Statens Bidrag skal være større og Kommunernes mindre, saa har det sin ganske specielle og praktiske Aarsag. Kommunerne ere nemlig saa uens stillede i økonomisk Henseende, og det vil let komme til at paavirke Understøttelsernes Størrelse, thi det er indlysende, at man i en fattig Kommune, selv om der sidder det humaneste Byraad eller Sogneraad, maa vende og dreje hver Skilling, inden man giver den ud, og det vil som sagt paavirke Understøttelsens Størrelse. I en velstillet